

λάχανα όταν φυτεύης, πάλιν μιμείσαι τινα», θά ὁμολογήσῃ ὅτι ἡ ὑποστήριξις τοῦ δισχυρισμοῦ τούτου εἶναι δυσχερής. Καί αὐτός ὁ Λαμαρτίνος, τὸν ὁποῖον πολλοὶ τῶν φιλολόγων θεωροῦσιν ὡς ἀπολύτως πρωτότυπον, μιμείται τὸν Σατωθριάνδον, τὸν Μπαούρ-Λορμιάν, τὸν Σενετολέ καὶ τὸν Π. Λεμπρέν πολὺ πλέον ἢ ὅσον ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ βαίνει ἐπὶ τὰ ἔγγραφα τοῦ Λαμαρτίνου μὲν αὐτοῦ ἐν ταῖς *ᾠδαῖς*, τοῦ Καζιμίρ Δελαβίν δὲ ἐν τοῖς *Ἀνατολικοῖς ᾠμασιν*. Ἀπ' ἐτέρου ὅμως καὶ ὁ κ. Μπρέ, ὅστις, ὅταν δὲν εἶχε πλέον ξίφος ὅπως ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ, κατεδίωκε τούτον διὰ λιθοβολισμῶν, λαμβάνων τοὺς λίθους κατὰ τύχην καὶ ἀδιαφόρως, Περισυνέλεξε μετὰ προσοχῆς τὴν ἐναντίον τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ ὡς λογοκλάπου κατηγορίαν ἐκ τινος κρίσεως, ἐξενεχθείσης ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ Νιζάρ ἐν στιγμῇ δυστροπίας. Ἀλλὰ τὰ ἐπιχειρήματα, ἅτινα προσήγαγε πρὸς ὑποστήριξιν τῆς κατηγορίας ταύτης τόσον ἀσθενῆ ἦσαν, ὥστε ἕκτοτε οὐδεὶς ἔλαβε ταύτην ὑπ' ὄψιν. Κατὰ τοῦτον λοιπὸν τρανὴ ἀποδείξις τοῦ ὅτι τὰ *Ἀνατολικά ᾠματα*, ὁ *Ερράντης*, ἡ *Παραγία τῶν Παρισίων* καὶ ἄλλα οὐδεμίαν ἐνέχουσι πρωτοτυπίαν, εἶναι τὸ ὅτι τὰ *Μεσσηνιακά*, *Ερρίκος ὁ Γ'*, αἱ ἱστορικαὶ μυθιστορίαι τοῦ Οὐάλτερ Σκώτ καὶ τὰ φιλοσοφικά ποιήματα τοῦ Ἀλφρέδου-δὲ-Βινὺ προηγήθησαν τούτων. Καὶ ὅμως τὸ ἀληθές εἶναι ἀκριβῶς ὅτι τὰ ἔργα ταῦτα ἐν οὐδενὶ ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ ἔργα τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, εἴτε ὑπὸ τὴν ἐποψὶν τῆς βάσεως, εἴτε ὑπὸ τὴν ἐποψὶν τῆς μορφῆς. Ἄν ὑποστηρίζωμεν τὴν ἀνωτέρω γνώμην θά διημιφιστοῦμεν πᾶσαν πρωτοτυπίαν τῷ Ρακίνα, τῷ Βοσνούετῳ καὶ τῷ Αλφονταίν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ Κορνήλιος, ὁ Ἰωάννης Λενζάντ καὶ ὁ Γκερού ἐποίησαν πρὸ αὐτῶν τραγωδίας, ἐπικηδείους λόγους καὶ μύθους¹. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ἀνὴρ

πεπροικισμένος διὰ μεγαλοφυΐας ἐκφράζει πάντοτε τὰς κρατούσας τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ ιδέας, ἡ δὲ ἀληθὴς αὐτοῦ δόξα εἶναι τὸ νὰ προσδώσῃ αὐταῖς μορφήν ἀθάνατον. Καὶ ὁ Σαίξπηρος, καίπερ ἐπεξεργασάμενος ἀπλῶς τὰ ἀσημαντὰ τῶν προκατόχων αὐτοῦ ἔργα, εἶναι ἐν τούτοις ποιητὴς πρώτης τάξεως. Ἄλλως τε δὲ, ἀφοῦ καὶ ὁ κ. Δουμικ ἐξάγει τὸ ἀνωτέρω μνημονευθέν συμπέρασμα ἐν τέλει λαμπροῦ ἄρθρου, ἐν ᾧ ἀναγνωρίζει ὅτι «τὰ *Ἀνατολικά ᾠματα* ἀποτελοῦσιν ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς γαλλικῆς ποιήσεως, εἰς ἣν καὶ προσδίδουσι νέαν χροιάν», ὅτι τὰ *Φθινοπωρινὰ Φύλλα* προδίδουσιν αἰσθημα προσωπικὸν καὶ ὅτι τὸ (*Légende des Siècles* εἶναι μοναδικὸν ἔργον τῆς ἐποχῆς ἡμῶν, ἴσως δὲ καὶ τῆς γαλλικῆς φιλολογίας καθόλου) προδήλως ἀποδίνει ὅτι ἡ κρίσις αὐτοῦ ἐμφανίζεται ἐν τέλει μᾶλλον ὡς τελευταία παραχώρησις πρὸς τοὺς ἀντιπάλους τοῦ ποιητοῦ παρὰ ὡς ἡ αὐστηρὰ ἐκφρασις τοῦ ιδίου αὐτοῦ φρονήματος.

Ἀλλὰ καὶ πόσα ἄλλα πρὸς τούτους ἐλκττώματα ἀπεδόθησαν τῷ Βίκτωρι Οὐγκώ! Ἐλέχθη ὅτι ἡ παρατηρητικότης αὐτοῦ περιορίζετο εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μόνον τῶν ἀντικειμένων, ὅτι οὐδέποτε κατώρθωσε νὰ ρίψῃ ἐταστικὸν βλέμμα καὶ μέχρι τῶν μυχιῶν τῆς ψυχῆς, καὶ ὅτι ἡ εὐαίσθησις μέχρι τοσούτου ἐπέλειπεν αὐτόν, ὥστε οὐδέποτε μὲν αὐτὸς συνεκινήθη, οὐδέποτε δὲ καὶ τοὺς ἄλλους συνεκίνησεν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ψυχολογικὴ ἀνάλυσις εἶναι ἀπαραίτητος τῇ

1) Καὶ τοῦτο ἐλέχθη ἤδη. «Κατὰ βάθος ὁ Ρακίνας καὶ ὁ Κορνήλιος εἶναι διασκευασταὶ στίχων καὶ οὐδὲν πλέον, διασκευάσαντες ἔργα ἑλληνικὰ, λατινικὰ ἢ ἰσπανικὰ. Αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς οὐδὲν ἐφεύρον, οὐδὲν ἐδημιούργησαν» (*Journal des Goncourt*, t. VI, p. 158).

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Ἀπὸ μὲν καὶ πλέον ἤρξαντο αἱ τακτικαὶ συνεδρίαὶ τοῦ παρ' ἡμῖν Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ἀπὸ τῆς παρελθούσης δὲ κυριακῆς καὶ αἱ δημόσιαι αὐτοῦ διαλέξεις. Ἐν ταῖς μέχρι τοῦ νῦν γενομέναις τακτικαῖς συνεδρίαις, κατὰ δευτέραν, ἐγένοντο ποικίλαι καὶ ἐνδιαφέρουσαι ἀνακοινώσεις, ὑπὸ μὲν τοῦ συγγραφέως τοῦ «Σχεδιάσματος» κ. Μ. Παράνικα *Περὶ τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς*, ὑπὸ δὲ τοῦ κ. Κ. Περιδικίου *Περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ σηματομένου τῆς λέξεως Ἑβραϊσμοῦ*, ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τῶν «Πατριαρχικῶν Πινάκων» κ. Μ. Γεδεών *Περὶ τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ματθαίου*, ὑπὸ τοῦ γενικοῦ δὲ γραμματικῶς ἀνεγνώσθη πραγματεία τοῦ ἐν Σαμωθράκῃ κ. Φαροῦ *Περὶ τῆς δημόδους μελωδίας*. Τὰ ἀναγνώσματα ταῦτα ἐγένοντο πρὸ πολλοῦ ἀκροατηρίου, ἔσχον δὲ καὶ ἱκανὰς συζητήσεις. Ἡ δὲ πρώτη δημόσια διάλεξις, ἥτις ἐγένετο τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ὑπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου καθηγητοῦ τοῦ

οἰκουμενικοῦ θρόνου κ. Κωνσταντίνου Παρίτη, θέμα εἶχε τὸν οὐρανοδόμον Παῦλον, ὅστις ὁ βίος ὑπὸ πάσας αὐτοῦ τὰς ἐποφείας ἐξητάσθη ὑπὸ τοῦ ἀγορητοῦ. Τὸ πρόγραμμα τῶν διαλέξεων τούτων ἐστὶ ποικίλον.

Αὗται αἱ γινόμεναι ἀνακοινώσεις καὶ δημόσιαι διαλέξεις ἐν τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ. Ὁ Σύλλογος, σὺν τῇ νεωτέρᾳ αὐτοῦ θογατρὶ τῇ Μεσαιωνικῇ Ἐταιρείᾳ, ἐκπροσωπεῖ τὴν παρ' ἡμῖν πνευματικὴν κίνησιν, τὴν ἀλλαχοῦ μὲν εἰς ὕψος μέγα ἤρμενην, παρ' ἡμῖν δὲ πενιχρὰν ἀληθῶς. Καὶ ὅμως ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, λυπηρὸν εἰπεῖν, καὶ ταύτην περιττὴν θεωροῦντες, τοὺς περὶ ταύτην ἀσρολουμένους σχολαστικούς, οὓς φεύγουσιν οὗτοι ὡς ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, ὡς ἀρέσκονται φιλαύτως ἑαυτοὺς ἀποκαλοῦντες, τὰ δ' ἔργα αὐτῶν, ἔστω καὶ ὀλίγιστα, ὡς ἥκιστα πρακτικά. Οὐδαμῶς ἀγνοοῦμεν τὴν σημασίαν, ἣν οὗτοι ἀποδίδουσι τῇ φράσει ἀνθρώπῳ τοῦ κόσμου (*mondain*), ἀλλ' ἐπιτραπῆτω ἡμῖν νὰ εἰπώμεν ὅτι οἱ παρ' ἡμῖν τοιοῦτοι, ἥκιστα εἰσι πρακτικοί, διότι ἀγνοοῦσιν ἀληθῶς τὸν κόσμον, ἀγνοοῦσιν ὅτι ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ἄνθρωποι μάλιστα τοῦ κόσμου περιζήτητοι εἶνε οἱ συγγραφεῖς, οἱ καλλιτέχναι, οἱ περὶ τὴν φιλολογίαν μάλιστα ἀσρολουμένοι, διότι οὗτοι μάλιστα τὸν κόσμον γινώσκουσιν, οὗτοι μάλιστα διὰ τῶν ποικίλων γνώσεων αὐτῶν καὶ τοῦ λεπτοῦ πνεύματος καθίστανται εὐάρεστοι. Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τοῦ

λυρικῇ ποιήσει ὡς οὐδὲ καὶ αὐτῇ τῇ ἐπικῇ, ἐπειδὴ αἱ *Ποιητικαὶ μελέται* (τοῦ Λαμαρτύνου) καὶ οἱ *Μάρτυρες* (τοῦ Σατωβριάνδου) δὲν ἐνέχουσιν ἵχνος τοιαύτης ἐπειδὴ δὲ ἀφ' ἑτέρου ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ εἰς τοὺς γίγαντας καὶ εἰς τὰ ἡμιμυθικὰ αὐτοῦ πρόσωπα ψυχὴν ὁμοίαν πρὸς τὴν ἡμετέραν καὶ τέλος, ἐπειδὴ ἡ δημιουργία τοσούτων φανταστικῶν κόσμων προέδιδε παρὰ τῷ ποιητῇ τὴν δύναμιν τῆς ἀφαιρέσεως καὶ κρίσεως, ἅπανσαι αὗται αἱ ἀντιρρήσεις ἐφαίνοντο ἀβάσιμοι. Οἱ περὶ τὴν σχολικὴν ὁμῶς διδασκαλίαν ἀσχολούμενοι οὐδόλως ἔλαβον ταύτας ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ τὰ βλέμματα ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ ποιητοῦ ἔχοντες ἀπέδειξαν ἀπλῶς ὅτι ταῦτα ἐνεῖχον τοσαύτας τοῦλάχιστον ιδέας ὅσας καὶ τὰ τῶν ἄλλων ποιητῶν καὶ τοσαύτας μάλιστα ἠθικὰς περὶ αὐτῶν, ὅσας καὶ τὰ ἔργα πολλῶν μυθιστοριογράφων. Ἀπαντες οἱ καθηγηταὶ ἡμῶν συνεφώνησαν ἀναγνωρίζοντες ὅτι οὐδεὶς βαθύτερον συνησθάνθη τὰ θέλητρά τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ ὅτι οὐδεὶς μετέδωκεν εἰς τὸν ἀναγνώστην βαθύτερον τὸ αἶσθημα τοῦτο. Ὁ κ. Ζιντέλ περὶ τῶν *Ἀσμάτων* τοῦ Λυκαυγοῦ τὸν λόγον ποιούμενος λέγει: «Ὅταν ἀνὴρ τις ἐν ἡλικίᾳ 28 ἐτῶν γράφῃ μετὰ τῆς αὐστηρᾶς ἐκείνης σοβαρότητος, ἀναμφισβήτητος κέκτηται ψυχὴν ἐκτάκτου φύσεως καὶ διακλάσεως, εἰσέδυσεν ἤδη ἐν πᾶσιν ὅπως προῶς ἀποκομίσῃ τοὺς καρποὺς τῆς πείρας, ἀναμφισβήτητος δὲ εἶναι πεποικισμένος δι' αἰσθητικῆς δυνάμεως ἴσης πρὸς τὴν διανοητικὴν». — «Ὁ ἄνθρωπος λέγει ὁ Μαρκόν, τὰ αἰσθήματα καὶ αἱ ιδέαι, ἡ χαρὰ, ἡ λύπη καὶ τὰ ὄνειρα αὐτοῦ, ἡ κοινωνία, αἱ ἀθλιότητες καὶ τὸ μεγαλεῖον, αἱ φάσεις καὶ αἱ παραδόσεις αὐτῆς, ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ θρησκεία, ἡ τέχνη καὶ ἡ φύσις, τὰ πάντα ἐνετυπώθησαν ἐν τοῖς ποιήμασι καὶ ταῖς μυθι-

στορίαις αὐτοῦ». — Ἐξ ἄλλου ὁ κ. Λεμπέγκ (Lebaigue) διαβλέπει ὅτι ἐν τοῖς *Ἀσμασι* τοῦ Λυκαυγοῦ, ἐν ταῖς *Μυθίαις φωναῖς* καὶ ἐν ταῖς *Ἀκτίσι καὶ σκιαῖς* «ὁ ἄνθρωπος διεφαίνεται ὑπὸ τὸν καλλιτέχνην» καὶ ὅτι «τὰς λαμπράς συναυλίας τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου διεδέχοντο ἡ ἐνδόμυχος χαρὰ, ἡ μυρία θλίψις». εἶτα δὲ συγκρίνων τοὺς στίχους, τοὺς ὁποίους ἐποίησαν ὁ τε Βίκτωρ Οὐγκώ καὶ ὁ Λαμαρτίνος ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς ἰδίας ἑκάστος θυγατρὸς, προστίθῃσι: «Οὐδεὶς γινώσκει ποῖος τῶν δύο ποιητῶν εἶναι μᾶλλον συγκινημένος· πᾶς τις ὁμῶς δύναται νὰ εἴπῃ ποῖος ἐμποιεῖ μείζονα συγκίνησιν καὶ ὁμῶς οἱ στίχοι τοῦ Λαμαρτίνου εἶναι ὠραιότατοι». Τέλος δὲ παρατηρήθη ὅτι ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ ἐμφορεῖται εὐλικρινοῦς πρὸς τοὺς δυστυχεῖς συμπαθείας καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν δικαιοσύνην. Καθηγητὴς τις μοι ἔλεγεν ἐμπιστευτικῶς ὅτι οὐδέποτε εἶδε τὸ ἀκροατήριον αὐτοῦ φοικῶν ἐκ συγκινήσεως τοσούτον, ὅσον ὅτε κατὰ τινα διὰ λέξιν ἀνέγνω τοὺς *Πτωχοὺς*. Καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς προσώποις τῶν δραμάτων αὐτοῦ, ἅτινα ἐπὶ πολὺ ἐθεωροῦντο ὡς νευρόσπαστα, ἀνευρέθησαν ἀνθρώπειοι χαρακτῆρες. Οὕτως ὁ Ἀλβέρτος Κιέν παρατίθῃσιν ἐν τῷ Ἀνθολογίῳ αὐτοῦ ὁλόκληρον σκηνὴν τοῦ *Ροῦν-Βλάς*, ὁ δὲ κ. Ζιντέλ κατακρίνει τὸν Σαλὶν-Μάρκ-Ζιραρντέν διότι δὲν ἐθεώρησε τοὺς πρὸς τὴν θυγατέρα αὐτοῦ λόγους Τριμπουλὲ ὡς διάλογον φυσικώτατον.

Δὲν θέλομεν διὰ τούτων νὰ εἰπώμεν ὅτι οἱ καθηγηταὶ ἡμῶν καμμοῦσι τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸ τῶν σφαλμάτων αὐτοῦ. Ἡ τῶν ἀντιθέσεων κατὰχρησις, ἡ συχνὴ χρῆσις τῶν ἀπαριθμήσεων, ἡ περιφρόνησις τοῦ μέτρου, ἡ ἐπιζήτησις τοῦ παραδόξου, ὁ λίαν τολμηρὸς συνδυασμὸς τῶν ὑψηλῶν μετὰ τῶν κοινῶν καὶ τετριμμένων, οἱ πλεονασμοί, αἱ ὑπερβολαὶ καὶ αἱ ἀνισότητες, ταῦτα

Revue Bleue, τῷ κομισθέντι τῇ παρελθούσῃ τετάρτῃ, ἀνέγνωμεν μικρὰν σκιαγραφίαν περὶ τοῦ πολλοῦ συγγραφέως καὶ ἑλληνιστοῦ Φρειδερίκου Nietzsche, δι' ἧς ἐφανεύοντο ὅτι ὁ τρομερὸς συγγραφεὺς οὗτός ἐστι περιζήτητος ἐν ταῖς αἰθούσαις, σφύρα δὲ προσφιλεῖς ταῖς γυναῖξιν ὑπ' ὧν ἀείποτε περιβάλλεται. Ὁ αἰῶνιστὴν ἡμῶν ὅτι ὑπάρχουσι σχολαστικοί, οἵτινες οὐδεμίαν λέξιν δύνανται ν' ἀρθώσωσιν ἐν ταῖς αἰθούσαις (salons). Τοῦτο δύναται νὰ ᾖ ἀληθὲς ἐν μέρει, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ κανόνα οὐδ' ἐκ τούτου δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἡ δεικνυμένη ἔστιν ὅτι, ἂν μὴ περιφρόνησις, ἀποστροφή τοῦλάχιστον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων, πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος. Μὴ ἄρα γε ἐν τοῖς ἀνθρώποις τοῦ κόσμου λεγόμενοι οὐχ ὑπάρχουσι σκαλοῖ; Οὗτοι ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους πολλάκις λέγουσιν ἀνοησίας καὶ οὐδὲν πλεόν. Πολλοὶ δὲ καὶ πολλὰ θεωροῦσιν αὐτοὺς *très aimables, très gentils*, ἐν ᾧ διακρίνει τις ὅτι εἶνε bêtes.

Ἡ ἄγνοια δὲ τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἡ ἑλλειψις μελέτης τῶν κατ' αὐτὴν πράγῃ τινὰς ἐπίσης νὰ θεωρῶσιν ἥμισυ πρακτικῶς καὶ τοὺς Συλλόγους, ἐν ᾧ ἐν πάσαις ταῖς χώραις πολλὰ καὶ ποικίλα ὑπάρχουσιν ἐταιρεῖαι, ἐπιστημονικαὶ καὶ ἄλλαι. Οὕτως ἐν Γαλλίᾳ σὺν ταῖς πέντε ἀκαδημίαις ταῖς ἀποτελούσαις τὸ λεγόμενον πανακαδημικόν (institut) ὑπάρχουσι πλεῖστα ἄλλα ἀκαδημικὰ καὶ ἐταιρεῖαι καὶ σύλλογοι καὶ ἀδελφότητες, δια-

φόρους ἔχουσαι σκοποὺς καὶ κέντρα ἀποτελοῦσαι. Οἱ κατὰ τῆς ἀνάγκης τῶν τοιούτων ἐταιρειῶν ἀπορριπτόμενοί εἰσιν ὑπέρτεροι τῶν Γάλλων, ἢ τῶν Γερμανῶν, ἢ τῶν Ἀγγλῶν, ἢ τῶν Ρώσων καὶ τῶν πρακτικωτάτων Ἀμερικανῶν, οἵτινες σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ σύλλογον πρὸς μελέτην τῶν πλατωνικῶν ζητημάτων καὶ περιδοκῶν τοιούτων (Platonist) ἐκδίδουσιν; Ἀλλὰ καὶ οὗτοι πᾶσχοῦσιν ὅτι οἱ σημασιοφόροι τῆς παρ' ἡμῶν πρακτικῆς παιδείσεως, οἵτινες ὑπὸ τὸν πρακτικὸν πέπλον λαμβάνουσιν ἀνεμώλια λέγοντες.

* *

Ὑπάρχει τις οἰκογένεια παρ' ἡμῶν, ἥτις εἶνε ὅλη λάτρις τῆς μουσικῆς· ἡ οἰκογένεια δ' αὕτη εἶνε ἡ τοῦ φίλου κ. Γ. Α. Ξανθοπούλου καὶ τῶν ἀνεψιῶν αὐτοῦ δεσποινίδων Ἀθηνᾶς καὶ Κλεισῆς Στυλιανίδου. Ὁ κ. Γ. Α. Ξανθόπουλος, οὐ μόνον κατέθελε καὶ καταθέλει διὰ τῆς βαρβίτου αὐτοῦ τὰ ἀκροατήρια πολλῶν ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν σκοπῶν συναυλιῶν καὶ ἄλλων ἐσπερίδων, ἀλλὰ καὶ ἱκανὰς ἔχει ἐκδόσεις συνθέσεων αὐτοῦ. Τὸ δημόσιον γινώσκει τὸν φίλον τοῦτον τῶν Μουσῶν, γινώσκει καὶ τὰς συνθέσεις αὐτοῦ. Ἀλλὰ σὺν αὐτῷ τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς μουσικῆς, τῆς τοσούτου παρὰ τοῖς ἡμετέροις προγόνους περὶ πολλοῦ παυομένης, ὥστε ἀπαραιτήτον αὐτὴν νὰ θεωρῶσι τῆς παιδείσεως αὐτῶν, ἀγνώ-

πάντα καταλέγονται ὑπὸ τῶν καθηγητῶν ἐν ταῖς ἐλ-
λείψεσι τοῦ ποιητοῦ. Ἀλλ' ἀφοῦ αὐταὶ τεθῶσιν ἐν τῇ
πλάστιγγι ἀμερολήπτως μετὰ τῶν θαυμασίων τοῦ
ποιητοῦ ἀρετῶν, δὲν μνημονεύονται πλέον, εἰ μὴ μόνον
ἐκ καθήκοντος, ὡς τὸ αὐτὸ θὰ ἐπράττομεν προκειμένου
περὶ ἐνὸς τῶν κλασικῶν τοῦ μεγάλου αἰῶνος συγγρα-
φῶν, ὧν ἡ δοξὰ τοσοῦτον στερεῶς βραδύζεται, ὥστε οὐ-
δὲν δύναται νὰ κλονίσῃ ταύτην.

Ὡστε οἱ ἐν ταῖς σχολαῖς τὰ ἔργα τοῦ ποιητοῦ ἀνα-
λύοντες ὡς ἀδέκαστοι δικασταὶ δύναται ὑπὲρ πάντα
ἄλλον ν' ἀποκαλύψωσιν ἡμῖν τὰς νῦν περὶ τῶν ἔργων τοῦ
Βίκτωρος Οὐγκώ κρατούσας γνώμας. Μέγισται δὲ ἐλπί-
δες ὑπάρχουσιν ὅτι αἱ ὑπ' αὐτῶν τούτων ὑποστηριζόμε-
ναι γνώμαι εἶναι ἐκεῖναι ἀκριβῶς, αἰτινὲς θὰ ἐπικρατή-
σωσι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἐρωτήσωμεν λοιπὸν τούτους
περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐν πάσῃ ἐμπιστοσύνῃ.

Ἐκ πάντων τῶν βιβλίων, ἅτινα ἐγράφησαν περὶ τοῦ
Βίκτωρος Οὐγκώ πρὸ τῆς ἐξορίας αὐτοῦ, ἡ *Ἐπιτομή
Γραμματολογίας* καὶ τὰ ἀπὸ ἐξ ἐτῶν δημοσιευόμενα
Ἀνθολόγια (*Recueils de morceaux choisis*), συμ-
φωναῖσι καθ' ὅλα· ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῶν
τελευταίων παρῆλθον πεντήκοντα ἢ ἐξήκοντα ἔτη, οὐ-
δὲ ὅπως πρέπει νὰ φοβώμεθα μὴ ἡ περὶ τούτων δημοσία
γνώμη μεταβληθῇ. Καὶ πρῶτον ἴδωμεν τὰς *Ὠδὰς*
(*Odes et Ballades*). Ἐκ τούτων λαμβάνονται εἰσέτι
τεμάχια τινὰ διὰ τὰς Ἀνθολογίας, πάντοτε δὲ ἐξαίρε-
ται ἡ ρυθμικὴ τελειότης τῆς *Θήρας τοῦ Βουργράβου*
καὶ τοῦ *Βήματος τῶν Ὀπλῶν τοῦ βασιλέως Ἰωάννου*,
εὐκόλως ὁμῶς ἐννοεῖται ὅτι ἡ συλλογὴ τῶν ποιημάτων
τούτων θεωρεῖται ἤδη ὡς νεανικὸν ἔργον, ὅπερ προϋπέ-
σχετο πολλά. Τούνηκτιον τὰ *Ἀρατολικά ᾄσματα* καὶ
τὰ *Φθιροπωρινὰ φύλλα* θεωροῦνται ὡς ἀπαράμιλλα,

ζονται, ὥς εἵπομεν, καὶ αἱ χαρίεσαι αὐτοῦ ἀνεψαί. Τῆς ἐτέρας
αὐτῶν, τῆς δεσποινίδος Ἀθηνᾶς Ν. Στελιανίδου, ἔχομεν πρὸ τῶν
ὀρθολογικῶν ἡμῶν τρεῖς διασκευὰς διὰ κλειδοκτύμβιον ἐξ ἄλλων
μουσουργημάτων, ἥτοι τὴν *Quatrilles* ἐπὶ τοῦ ἤχου τοῦ μελο-
δραματίου τοῦ Κόκκου *Λύρας τοῦ Γέφυ-Νικόλα* διὰ μόνον κλει-
δοκτύμβιον, τὴν *Μελομένην*, polka ἐπὶ τῶν ἤχων τοῦ *Τέλους*
τῆς *Μαρούδας* τοῦ Κόκκου διὰ κλειδοκτύμβιον ἐπίσης καὶ τέλος
τὴν polka *Fin de siècle* διὰ κλειδοκτύμβιον. Καὶ τὰ μὲν δύο
πρῶτὰ εἰσι λίαν γνωστὰ ὡς καὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς διασκευῆς ὁμο-
λογουμένη, τὸ δὲ τρίτον μουσουργημα διατρέχει μὲν τὸν κίνδυνον
νὰ παρανοηθῇ ὡς ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς αὐτοῦ *fin de siècle*, ἀλλὰ
δυνάμεθα, ἰδίως ὡς ὅτι σθένος τὴν εὐχαρίστησιν ν' ἀκούσωμεν
τοῦτο ὑπ' αὐτῆς τῆς δεσποινίδος Ἀθηνᾶς Στελιανίδου ἐκτελούμε-
νον, νὰ διαβεβαιώσωμεν ὅτι οὐδὲν πλὴν τῆς ἐπιγραφῆς τὸ *fin*
de siècle ἔχει, τούνηκτιον δὲ ὅτι εἶνε λίαν γοργὴ polka ἐπὶ
τῶν ἤχων τῆς ὁποίας ᾄσμενός τις δύναται νὰ χορεύσῃ. Ἐχει
φράσεις τινὰς ὠραιότατας. Πόθεν δ' ἡ ἐπιγραφὴ *fin de siècle*
τοῦτο ἐξηγεῖ μικρὸν ἐπεισόδιον, συνδεόμενον πρὸς μικρὸν ἀγγελουδι
τοῦ φίλου ἱατροῦ κ. Βαβάκη, τὸν προσφιλῆ αὐτῷ Νίκον, ὅστις
τὸ μουσουργημα εἶνε ἀφιερωμένον ὑπὸ τῆς συνθεσάσης. Γράφοντας
ἐν τῇ προτέρᾳ ἐπιφυλλίδι ἡμῶν περὶ τῆς σπάνους τῶν καλλιερ-
γούντων παρ' ἡμῖν τὴν μουσικὴν οἶκον, δυνάμεθα νὰ θεωρήσω-

καὶ τάσσονται, τὰ μὲν πρῶτα ἕνεκα τῆς ζωηρότητος
τῶν εἰκόνων αὐτῶν, τὰ δὲ δευτέρα ἕνεκα τῆς χάριτος
τῶν ἰδεῶν, μετὰ τῶν ὠραιότερων ἔργων τῆς νεωτέρας
ποιήσεως. Ἐννέα ἐκ τῶν τεσσαράκοντα ᾠμάτων τῶν
Φθιροπωρινῶν φύλλων καὶ ἕξ ἐκ τῶν πεντήκοντα
ᾠμάτων τοῦ ἐτέρου τῶν προμνησθέντων ἔργων ἀπαν-
τῶσιν ἐν πέντε ἀνθολογίαις, ἃς ἔχω ὑπ' ὄψιν τὴν στιγ-
μὴν ταύτην, ἐπεὶ δὲ καὶ πολλὰ ἄλλα ἀνθολογία, ὅσοι
δημοσιευθεῖσαι πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ποιητοῦ, περιεῖχον
ἄλλα ἀποσπάσματα τῶν ἀνωτέρω ποιημάτων, δυνάμεθα
νὰ εἵπωμεν ὅτι τὰ δύο ταῦτα ἔργα διανεμήθησαν σχεδὸν
ἅπαντα κατὰ τεμάχια εἰς τὰς σχολικὰς τάξεις. Ἐκ
τῶν *Ἀκτιῶν καὶ σκιῶν* καὶ τῶν *Μυχίων φωνῶν*,
καίπερ ἐξ ἴσου ἐγκωμιαζομένων, παρελήφθησαν ὀλιγώ-
τερα ἀποσπάσματα. Καὶ ἐκ τῶν *Ἀσμάτων τοῦ Λυ-
καυγοῦ*, θεωρουμένων ὡς ἀνηκόντων εἰς τὴν δευτέραν
τάξιν, παραλαμβάνονται ἐν ἡ δύο τεμάχια. Περὶ τοῦ
Βοῦρ-Ζαρὰλ καὶ *Ἰωάννου τοῦ Ἰσλάρδου* (*Han-
d'Islande*) ἀπλῶς μόνον λόγος γίνεται. Ἀλλ' ἡ *Πα-
ραγία τῶν Παρισίων* παραμένει ἐν ὅλῃ αὐτῇ τῇ δυ-
νάμει, ὡς καὶ τὰ *Ἀρατολικά ᾄσματα* καὶ τὰ *Φθιρο-
πωρινὰ φύλλα*.

(Ἀκολουθεῖ).

RAOUL ROSIÈRES.

N. ΜΟΞΧΟΟΥΡΟΣ.

μεν τὸν οἶκον τοῦ κ. Ξανθοπούλου ὡς μίαν τῶν δάσεων αἵτινες
λίαν ἀρχαῖα ἀπαντῶσιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐρήμῳ καὶ ἐπομένως νὰ
συγχαρῶμεν αὐτῷ θερμῶς.

* *

Κατ' αὐτὰς ἔκτακτον ὁμολογουμένως εἵχομεν καλλιτεχνικὴν
κίνησιν δημοσίαν. Ὁ παρεπιδημὸν ἀπὸ χρόνου ἐνταῦθα διακε-
κριμένος βαρβιτιστὴς κ. Ἀνεμογιάννης ἔδωκε συναυλίαν ἐν τῇ
αἰθούσῃ τοῦ Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου, μετ' αὐτὸν δὲ τῇ προπαρα-
θούσῃ παρασκευῇ ἐποίησατο ἡ ἄρτι ἐξ Ἀθηνῶν ἀφικουμένη καλ-
λιτέχνις κ. Ἀθηνᾶ Σερεμέτη διάλεξιν φιλολογικὴν τε καὶ μουσι-
κὴν, θέμα ἔχουσαν τὸν ἐν τοῖς ἐξόχοις μουσικοῖς καταλεγόμενον
Πολωνὸν συνθέτην Chopin, οὗτινος καὶ τινὰ συνθέματα ἐξετέλε-
σεν ἐπὶ τοῦ κλειδοκτύμβιου. Ἡ κυρία Σερεμέτη διὰ τῆς διαλέξεως
αὐτῆς κατέδειξεν ὅτι ἐμελέτησε τὰ τῶν μεγάλων μουσικῶν κάλ-
λιστα. — Καὶ ὁμῶς τὸ ἀχροατήριον ἦτορ λίαν ἀραιόν. Διὰ τῆς

τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ δὲ εἵχομεν δύο συναυλίας τὴν μὲν ἐν
τῇ γερμανικῇ πρεσβείᾳ ὑπὲρ τῆς ἐνταῦθα γερμανοελεβτικῆς σχο-
λῆς, τῆς δὲ ἐν τῇ Τευτονίᾳ τοῦ Club musical.

O. A.